

Verslag concept

Statencommissie Economie, Financiën en Bestuur

Datum	:	14 juni 2021
Commissievoorzitter (plv.)	:	mw. S. Doevendans
Commissiegriffier	:	mw. M. de Zwart
Telefoonnummer/e-mail	:	zwartm@noord-holland.nl

Aanwezig:		
	Commissievoorzitter	mw. S. Doevendans
	Commissiegriffier	mw. M. de Zwart
5	Leden van de commissie	FvD --
		GL dhr. J. Dulfer, dhr. G. Zaal
		VVD dhr. G. Hartog, mw. M. van Meerten, mw. G. van Geffen
		D66 mw. L. Gonggrijp, dhr. E. Kanik, mw. A. Kapitein
10		PvdA dhr. J. Carton, dhr. T. Wagelaar
		PVV mw. I. Bezaan
		SP mw. A. de Groot, dhr. W. Hoogervorst
		CDA dhr. D. Heijnen, mw. C. Kuiper
		JA21 dhr. G. Kohler
15		PvdD Ines Kostic, dhr. F. Zoon
		50plus dhr. M. van Dregt
		CU dhr. M. Klein
		DENK dhr. S. Koyuncu, dhr. E. Mangal
		Fractie Baljeu --
20	College van GS	mw. Pels, dhr. Stigter, mw. Zaal
	Afwezig	dhr. Van Dijk (CdK), dhr. R. Dekker, mw. J.
	Vastenhouw (FvD)	
25	Notulist	Moneypenny/H. Mutsaerts

Agenda

- 30 1. Opening en mededelingen
2. Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten
 - 2.a. Vooruitblik op de komende vergadering(en) a.d.h.v. strategische agenda
- 35 3. Inspreekhalftuur over onderwerpen die niet op de agenda staan maar wel tot de portefeuille van de commissie behoren

Pagina 2

4. A-agenda Algemeen
 - 4.a. Voordracht jaarstukken 2020
 - 4.b. Voordracht Kaderbrief 2022
- 40 5. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
6. A-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Zaal)
 - 6.a. Voordracht provinciale deelname in Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
- 45 7. B-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Zaal)
 - 7.a. Arbeidsmarkt en onderwijs: Brief GS aan PS inzake afhandeling motie 184/2020, investeren in stageplekken voor Noord-Hollandse jongeren
 - 7.b. Bestuur: Afdoen motie 177 inzake maatwerkdemocratie met vaststelling agenda bestuurlijke vernieuwing en participatie door GS
- 50 8. Rondvraag portefeuille mw. Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
9. A-agenda IPO, ICT en Data en subsidies algemeen (gedeputeerde Stigter)
 - 9.a. ICT: Voordracht geactualiseerde datastrategie 2021–2023
- 55 10. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
11. B-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)
 - 11.a. Brief GS inzake uitvoering Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds 2^e tranche
 - 60 11.b. Vrijwilligers: Brief GS aan PS inz. afdoen motie 155–2020 ‘Ondersteuning provinciale vrijwilligers in coronatijden’ (B-agenda EFB 14–6–2021; alleen bij voldoende tijd zal dit punt behandeld worden, zo niet dan wordt het verschoven naar EFB 6 september 2021)
- 65 12. Rondvraag portefeuille mw. Pels en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
13. Sluiting
14. C-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Zaal)
 - 14.a. Brief GS aan PS inz. Jaarverslagen 2020 adviescommissies detailhandel (C-agenda EFB 14–6–2021)
 - 70 14.b. Europa: Brief GS aan PS inz. Rapportage over 2020 van de Europastrategie 2017–2021 (C-agenda EFB 14–6–2021)
 - 14.c. Arbeidsmarkt en Onderwijs: Brief GS aan PS inz. Informatie agenda werkambassadeur (C-agenda EFB 14–6–2021; het ligt in de bedoeling om
75 voorafgaande aan de commissie EFB een technische briefing te laten houden door de werkambassadeur; op de agenda EFB van 6–9–2021 staat ook de actualisatie van de ec. agenda waarvan de visie arbeidsmarkt en onderwijs deel uitmaakt; deze brief kunt u dan betrekken bij die behandeling).
 - 14.d. Breedband: Brief GS aan PS inz. Stand van zaken snel internet (C-agenda EFB 14–
80 6–2021; u kunt de brief betrekken bij de actualisatie van de economische agenda waarvan behandeling voorzien is in EFB van 6–9–2021)
 - 14.e. Economie: De Kop Werkt! vaststellen Jaarrapportage 2020 (C-agenda EFB 14– 6–2021)

- 85 14.f Leefbaarheid, Gezondheid en Milieu: Ingekomen mail Datacenters Hollands Kroon (C-agenda NLG –leidend– en RWK 07-06-2021 en C-agenda EFB 14- 06-2021)
- 14.g Bestuur: Digitale mogelijkheid indienen ondersteuningsverklaring referendum (C-agenda EFB 14-6-2021)
- 14.h Economie: Brief GS aan PS inz. Mid-term evaluatie Innovatiefonds Noord-Holland (C-agenda EFB 14-6-2021)
- 90 14.i Antwoorden n.a.v. de discussienotitie van de PvdA Noord-Holland over verdozing
- 14.j Datacenters: Brief GS aan PS inz. Eerste deelbesluit Wob-verzoek Telegraaf inzake datacenters (C-agenda RWK, NLG 7-6-2021 en EFB 14-6-2021)
15. C-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)
- 95 15.a Cultuur: Brief GS aan PS inz. Cultuurconvenant 2021-2024 Ministerie van OCW –MRA (C-agenda EFB 14-6-2021)
- 15.b Erfgoed: Brief GS aan PS inz. Actualisatie provinciaal erfgoedregister:
- 15.c Inkoop: Brief GS aan PS inz. vastgesteld Inkoopbeleid 2021-2024 (C-agenda EFB 14-6-2021)
- 100 15.d Motie 41 Noodfonds: Brief GS aan PS inz. Uitnodiging aan gemeenten tot voorstel propositie noodfonds sociale infra voorjaar 2021 (C-agenda EFB 14- 6-2021)
- 15.e Circulaire Economie: Wijziging en vaststelling subsidieplafond 2021 uitvoeringsregeling subsidie kleinschalige activiteiten circulaire economie Noord-Holland 2020 (C-agenda EFB 14-6-2021)
- 105 15.f Conceptverslag Rekeningencie provincie N-H 04032021
- 15.g Stolpboerderijen: Brief GS aan PS inz. Voortgang Noord-Hollandse Waarderingskaart voor Stolpboerderijen (C-agenda EFB 14-6-2021)
- 15.h Archeologie/IBT: Brief aan PS over interbestuurlijk toezicht op archeologie (C-agenda EFB 14-6-2021; over dit onderwerp zijn ook schriftelijke vragen door de hr.
- 110 Kanik D66 gesteld 48-2021)
16. C-agenda IPO, ICT en Data en Subsidies algemeen (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Stigter)
- 16.a IPO: Brief GS inz. Kadernota 2022 van het IPO (C-agenda alle commissies: zie ook mogelijkheid tot reageren in nieuwsbrief van 26 mei 2021 en hieronder)
- 115 17. C-agenda Openbare orde en Veiligheid, Integriteit, Internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concern control, Juridische Zaken, Archief, PS- en GS zaken (EFB onderwerpen portefeuille CvdK Van Dijk)
- 17.a Mensenrechten: Brief over mensenrechten schendende doen en laten van de Nederlandse regering (C-agenda EFB 14-6-2021)
- 120 17.b MRA: Brief transitiecommissie MRA inz. resultaten consultatie en vervolgproces transitie MRA (C-agenda EFB 14-6-2021)
18. C-agenda Algemeen
- 18.a Randstedelijke Rekenkamer: Eindrapport Opvolging aanbevelingen 2021 (C-agenda NLG en RWK 7-6 en EFB 14-6)
- 125 18.b Randstedelijke Rekenkamer: Conceptverslag van de vergadering van de programmaraad Randstedelijke Rekenkamer van 22 april 2021
- 18.c MRA: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht – editie 49 (C-agenda NLG en RWK 7-6-2021 en EFB en M&B 14-7-2021)
- 18.d MRA: Persbericht – MRA doet nieuwe kabinet aanbod voor nationaal herstel uit coronacrisis (C-agenda alle commissies juni 2021)
- 130

135

140

145

150

155

160

165

170

Agenda

1. Opening en mededelingen

175 De **voorzitter** opent de – eerste hybride – commissievergadering om 13.15 uur en heet alle aanwezigen zowel in de Statenzaal als via Teams, welkom. Dhr. Van Dijk (CdK) heeft zich afgemeld, evenals dhr. Dekker (FvD) en mw. Vastenhouw (FvD).

2. Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten

180 De **voorzitter** constateert dat de agenda, het verslag van de vergadering van 22 april 2021, de lijst van moties en toezeggingen en de strategische agenda ongewijzigd worden vastgesteld.

2.a. Vooruitblik op de komende vergadering a.d.h.v. strategische agenda

185 De **voorzitter** meldt dat voorafgaande aan de volgende commissievergadering op 6 september twee technische briefings plaatsvinden over De Stelling van Amsterdam van 11.30 tot 12.15 en daarna een gesprek met de werkambassadeur van 12.15 tot 13.00. Op de agenda staan onder voorbehoud van tijdige aanlevering een geactualiseerd uitvoeringsprogramma Economie(incl. visie arbeidsmarkt en onderwijs en hoogwaardige digitale verbindingen), de voortgangsrapportage Weerbaar Noord-Holland, informatie over de resterende gelden van het
190 Noodfonds, de Kadernotitie Europastrategie, conceptversie Datacenterstrategie en een concept van de samenwerkingsagenda en afspraken MRA.

3. Inspreekhalftuur over onderwerpen die niet op de agenda staan maar wel tot de portefeuille van de commissie behoren

195 De **voorzitter** meldt dat zich geen sprekers hebben aangemeld.

4. A-agenda Algemeen

4.a. Voordracht jaarstukken 2020

Mw. **Kapitein** (D66) steunt de voordracht, heel comfortabel dat het afgelopen jaar sprake was van een robuuste financiële situatie. Nog een paar vragen en opmerkingen. Goed dat de
200 onderbesteding van € 111 miljoen in 2019 is teruggebracht tot € 47 miljoen in 2020, een hele grote verbetering. Bij de actuele begrotingen treden wel grote verschillen op maar opmerkelijk genoeg veel minder tussen de ontwerpbegroting en de realisatie. Het afgelopen jaar was er een grote onderbesteding op het opleidingsbudget mede door corona. Gezien de
205 ambities voor de datastrategie zullen opleidingen van medewerkers op dit gebied heel nuttig zijn. Icoonprojecten living labs: in 2020 waren er 0 projecten. Dank aan het college voor het toezenden van de geactualiseerde jaarrekening met daarin meer cijfers van verbonden partijen, hoewel van een aantal OD's de cijfers ontbreken terwijl die vorige week wel behandeld zijn in de commissie NLG. De reden voor het ontbreken is volgens het college dat
210 deze nog niet beschikbaar zijn, maar juist voor verbonden partijen moet de informatievoorziening in de P&C-cyclus compleet zijn, zeker als de cijfers beschikbaar zijn.

Dhr. **Hartog** (VVD) sluit zich aan bij D66. Enige aanvullende opmerkingen. De accountant heeft in het verslag van bevindingen nogal wat opgemerkt over tekortkomingen bij ICT en dat was
215 ook in de managementletter eind vorig jaar al het geval. De opmerkingen zijn niet helemaal opgevolgd. De accountant kijkt naar de ICT-omgeving als een platform waarop hij zijn werkzaamheden moet verrichten, maar als hij tekortkomingen ziet in beveiliging en processen, dan wordt hier geen volledig beeld van geschetst en kunnen er meer zaken ontbreken of misgaan waarover de accountant niet rapporteert. Heeft het college extra gelden
220 nodig voor het waarborgen van de veiligheid van de systemen? Een tweede advies van de accountant is het maken van fysieke back-ups, maar dat advies is niet opgevolgd omdat dat volgens de organisatie een achterhaalde methode is. Graag een reactie.

Mw. **Bezaan** (PVV) heeft nog een vraag over nr. 123 en het antwoord van het college over het
225 tegengaan van racisme, discriminatie en het stimuleren van deelname door LHBTQ binnen de inclusieve sport. Er worden echter geen specifieke maatregelen genomen om antisemitisme te bestrijden. Graag een reactie.

230 Dhr. **Heijnen** (CDA) geeft complimenten voor verbetering van de leesbaarheid en voor de lagere onderbesteding. Verwacht wordt dat de aanbevelingen van de accountant voor de ICT-omgeving spoedig worden uitgevoerd.

235 Dhr. **Zoon** (PvdD) heeft vorig jaar een motie over de monitor Brede Welvaart teruggenomen, omdat de gedeputeerde hierop zou terugkomen, maar helaas is hierover weinig terug te lezen in de jaarrekening. In de provincies Limburg en Noord-Holland worden – hoewel deze absoluut niet met elkaar te vergelijken zijn – dezelfde onder accountants gangbare foutmarges bij afwijkingen en onregelmatigheden toegepast. Het is prima om eerst de onderzoeken daarnaar af te wachten, maar het is goed om te onderzoeken of de provincie kan leren van de situatie in Limburg om hetzelfde in Noord-Holland te voorkomen

240 Dhr. **Dulfer** (GL) stelt de leesbaarheid en transparantie van de jaarstukken op prijs en data komen tijdig boven water. Betekent dit dat men op een aantal punten de controle kan versoepelen zodat de organisatie meer tijd kan besteden aan de uitvoering? De halvering van de onderbesteding – zelfs in het coronajaar 2020 – wordt zeer gewaardeerd. Betreft het een
245 incidentele daling of zijn er aanwijzingen voor een structurele ontwikkeling? De zorgen van andere fracties over ICT worden gedeeld.

Dhr. **Klein** (CU) is blij met de vermindering van de onderbesteding en vergroting van de leesbaarheid van de jaarstukken. Vanwege ambtelijke capaciteit die elders is ingezet, is een
250 aantal zaken niet uitgevoerd, zoals bij de regionale economie waar capaciteit is ingezet voor de datastrategie en bij de OD's was door de verhoogde inzet op het dossier Tata Steel het niet mogelijk inzet te plegen voor digitalisering van de vergunningverlening. Hoe wordt ervoor gezorgd dat dit volgend jaar wel goed gaat?

255 Dhr. **Carton** (PvdA) vindt het van belang om de ICT-zaken zo snel mogelijk in het komende jaar op orde te brengen. Hij sluit aan bij de vraag over de belasting van de organisatie. Komen de kaders voor de rechtmatigheidstoets die GS de volgende keer moeten opstellen, terug in PS? Fijn dat de inspanningen door het programma financiële hygiëne ertoe hebben geleid dat de onderbesteding terugloopt.

260 Dhr. **Hoogervorst** (SP) is blij dat de jaarcontrole dit jaar soepel is verlopen, complimenten hiervoor. Is de lagere onderbesteding te danken aan efficiënter werken of aan een samenloop van omstandigheden? Niet alle verbonden partijen dienen hun cijfers tijdig in bij de provincie, maar het is belangrijk om deze wel allemaal in de jaarrekening 2020 op te nemen en niet te
265 verschuiven naar de jaarrekening 2021, want dan loopt men altijd een jaar achter. De budgetten Infrastructuur worden steeds schraler, hoe gaan GS dit oplossen? Kan de gedeputeerde een denkrichting meegeven voor de discussie op korte termijn over het oplossen de problemen?

270 Gedeputeerde **Pels** meldt dat de organisatie het afgelopen jaar veel werk heeft verzet om de grote opgave op orde te krijgen. De verschillen tussen de primaire begroting en de jaarrekening vallen mee, maar er kunnen wel grote verschillen ontstaan door de actualisatie en wijzigingen tussendoor, de oorzaak daarvoor was planningsoptimisme. Bij de eerste begrotingswijziging werden heel veel plannen meegenomen naar het nieuwe jaar maar de
275 capaciteit is ontoereikend om deze plannen allemaal uit te voeren. Dit resultaat is niet

incidenteel, hoewel er altijd uitzonderingen kunnen blijven bestaan zoals bij mobiliteit. In gesprekken met budgethouders wordt gefocust op het realiseren van plannen zodat de onderbesteding voorkomen wordt. Financiële hygiëne staat ook dit jaar nog op de agenda om er zeker van te zijn dat alle processen goed lopen en de focus en verwachtingen zijn ingebed in de organisatie, zodat uiteindelijk zelfs minder (incidentele) inzet nodig is. Er zijn vanwege corona ondanks de beleidsindicatoren nul icoonprojecten/living labs gerealiseerd in 2020 mede omdat capaciteit ingezet moest worden voor de overgang van de oude naar de nieuwe actieagenda. De cijfers van de OD's zijn beschikbaar en zullen alsnog worden opgenomen in de jaarrekening 2020. Het voorkomen van racisme en discriminatie geldt in zijn algemeenheid voor alle gronden waarom iemand wordt uitgesloten, daarom bestaat er geen specifiek beleid voor antisemitisme. Monitor brede welvaart in combinatie met de indicatoren: dit is een ingewikkeld proces, maar er wordt gewerkt aan het verzamelen van voldoende data om aan te tonen waarop de indicatoren gebaseerd zijn. In de begroting 2022 komt al een aantal indicatoren terug, hoewel het nog even duurt voordat deze ook in de jaarrekening zichtbaar zijn, dat zal wel zo zijn in de jaarrekening 2022. Door gebrek aan kwalitatief personeel moeten er bij de Milieudiensten keuzes gemaakt worden, vandaar de keuze om op Tata Steel in te zetten. **Met PS zal het rechtmatigheidskader worden besproken.** Getracht wordt om alle cijfers van verbonden partijen al in de eerste versie van de jaarrekening op te nemen, maar in ieder geval in de tweede versie. Als verbonden partijen niet tijdig hun cijfers aanleveren, dan kan hier weinig druk op worden gezet, maar hier bestaat veel aandacht voor. **Financiën mobiliteit/infrastructuur is een belangrijke prioriteit (in deze periode de derde naast financiële hygiëne en onderbesteding) en vormt onderwerp van gesprek met gedeputeerde Olthof om ervoor te zorgen dat de mobiliteitsvraagstukken en investeringen toekomstbestendig zijn en dat duidelijk wordt wat de effecten zijn van de huidige agenda. Dit wordt voor PS inzichtelijk gemaakt zodat men daar gezamenlijk besluiten over kan nemen.**

Gedeputeerde **Stigter** meldt over het ICT-beheer dat de adviezen van de auditoren onderdeel uitmaken van de versterking van het ICT-beheer en intussen zijn alle verbeterpunten al opgepakt. Medio deze zomer vindt een toets plaats om zekerheid te krijgen over de aanpak. Er zijn niet meer middelen nodig. Continu wordt ingezet op het waarborgen van de veiligheid van de systemen door penetratietesten, scans en sinds kort wordt door ethische hackers gecontroleerd of de veiligheid van de systemen optimaal is. Er worden geen fysieke back-ups meer gemaakt, dat is niet meer van deze tijd, maar er vinden wel digitale back-ups plaats, standalone in the Cloud.

Gedeputeerde **Zaal** antwoordt over de capaciteit van de regionale economie dat nu prioriteit is gegeven aan de datacenterstrategie. Het is niet zo dat zaken niet zijn uitgevoerd, maar soms wel met enige vertraging vanwege de prioriteitstelling.

Tweede termijn

Dhr. **Klein** (CU) constateert dat het niet inzetten van de capaciteit wel tot € 1 miljoen onderbesteding heeft geleid, dat lijkt erop dat dingen die men zich wel voorgenomen had, toch niet zijn uitgevoerd.

Gedeputeerde **Zaal** benadrukt dat ook vanwege corona een aantal zaken niet is uitgevoerd.

325 Mw. **Kapitein** (D66) constateert weer een stap vooruit voor een beter inzicht in de uitgaven in de programma's. Hopelijk leiden de extra gelden van het Rijk voor de jeugdzorg tot enige verlichting van de druk op de financiën bij gemeenten. De lasten infrastructuur zullen de komende jaren fors stijgen. Er worden besluiten genomen voor een langere periode dan 4 jaar, maar de horizon in de P&C-cyclus gaat niet verder dan 4 jaar, terwijl het grootste risico bij infrastructuur pas na 4 tot 8 jaar ontstaat. Dit zal een belangrijk onderwerp voor de 330 komende collegeperioden worden en gelukkig werken GS al aan toekomstbestendigheid, ook al gaat de kaderbrief daar niet over. Er wordt door GS en de organisatie hard gewerkt aan het nog relevanter maken van beleidsdoelstellingen en -indicatoren en dat wordt op prijs gesteld. Er zal een praktische suggestie gedaan worden voor versnelling en verbetering van de datastrategie.

335 Dhr. **Carton** (PvdA) gaat akkoord met de kaderbrief, maar de financiële langetermijnontwikkeling van de provincie leidt tot zorgen en daarover wil men in gesprek. Graag een toelichting op de uitwerking van de scenario's en bespreking met PS.

340 Dhr. **Hoogervorst** (SP) sluit zich aan bij deze vraag. Wat zullen de gevolgen zijn voor de cijfers van de coronacrisis en het herstel in relatie tot de begroting 2022? Brexit Adjustment Reserve: volgens GS is de invloed van de provincie op de verdeling en besteding van deze gelden klein, maar hoe komt dit geld dan ten goede aan de provincie?

345 Ines **Kostiç** (PvdD) wil een punt benadrukken, namelijk de noodzaak om breder te reflecteren dan enkel op economische en financiële ontwikkelingen onder ander met behulp van het brede welvaartsbegrip, Earth Overshoot Day en het ecologische tekort. Goed dat GS hiermee aan de slag zijn gegaan want tot en met deze kaderbrief is er over de afgelopen 4 jaren helaas weinig positieve verandering te zien.

350 Dhr. **Heijnen** (CDA) vindt het qua beleid een magere kaderbrief en als wel sprake is van beleid, dan ziet dat met name op de financiering van de ROM en het aanjagen van de economie. Die acties worden ondersteund. Er zijn zorgen over verschuiving van gelden uit de mobiliteitsportefeuille naar andere doeleinden, mede vanwege ontoereikende financiële 355 ruimte om infrastructurele projecten uit te voeren en doordat de kosten van deze projecten door de complexiteit toenemen. Ook ontbreekt aandacht voor cultuur, maar nog steeds staan instellingen op het randje van de afgrond. Wat is de stand van zaken van de restgelden Motie 41 voor € 10 miljoen? Waar kunnen aanvullende financiële of andere middelen van de provincie helpen? Wat zijn voor de provincie de gevolgen op lange termijn van de eindigheid 360 van het eigen vermogen? Er lijkt geen aandacht te zijn voor doelmatigheid, efficiency en lagere kosten en lasten ondanks de verslechtering van het saldo van de meerjarenraming van min € 8 miljoen in 2020 naar min € 30 miljoen in 2025. Waarom is er in de kaderbrief geen aandacht voor het slimmer en doelmatiger inzetten van belastinggeld? Kunnen GS in de begroting het financiële beeld over een termijn van 10 tot 15 jaar schetsen?

365 Dhr. **Klein** (CU) vindt de verhoging van het budget voor de MIT-subsidie prima, maar deze wordt opengesteld voor alle topsectoren. Hoe kan dan nog gestuurd worden op specifieke doelen die belangrijk en relevant zijn voor de provincie of wordt men straks gedwongen tot cofinanciering van allerlei projecten die buiten de eigen beleidsterreinen vallen? Er wordt nu 370 om een verhoging van € 4,56 miljoen per jaar gevraagd terwijl er al € 3 miljoen cofinanciering wordt aangeboden. Men kan zich vinden in de extra gelden voor de uitvoering Actieagenda

Circulaire Economie, ook al gaat deze over de collegeperiode heen. Vanwege de extra risico's ROM wordt er geld gestort in de algemene reserve. Wat is het effect op de reserve cofinanciering voor deze projecten?

375

Dhr. **Koyuncu** (DENK) vindt de slechte financiële situatie bij gemeenten heel ernstig en die situatie erkennen GS ook. GS geven aan dat bepaalde ambities bijgesteld zijn of moeten worden maar er is helaas geen voornemen om hier onderzoek naar te doen, omdat desgevraagd volgens gedeputeerde Loggen gemeenten verantwoordelijk zijn voor hun
380 financiën. Kunnen GS uitleggen waarom zij het verantwoord vinden om geen onderzoek te doen, terwijl een negatieve trend zichtbaar is en steeds meer gemeenten in problemen komen met alle gevolgen van dien voor samenwerkingsprojecten?

Dhr. **Dulfer** (GL) constateert dat er de komende jaren veel onzekerheid bestaat over de eigen
385 inkomsten omdat het nieuwe kabinet nog geen besluit heeft genomen over de provinciale financiën. Daarom is het goed te lezen dat het herstelplan voor de algemene reserves is voltooid en deze zijn weer helemaal op orde, want dat geeft wel zekerheid. De kosten mobiliteit zullen gaan stijgen en dat is altijd zo omdat het complexer wordt en de exploitatiekosten stijgen. De afgelopen jaren zijn veel van de vaste lasten uit incidentele
390 reserves betaald maar lasten horen thuis in de exploitatie, dat leidt tot een duurzame en sluitende begroting voor de komende jaren, maar heeft wel consequenties. Hoe gaan GS dit aanpakken? Dank voor de betere structuur van de doelen, meer in lijn met het coalitieakkoord, maar klopt het dat als PS hiermee akkoord gaan, het op deze manier in de begroting wordt verwerkt? Het gaat niet alleen om de doelen maar ook om de bijbehorende
395 indicatoren, hoe gaan GS met deze indicatoren om, worden PS hierbij betrokken, komen die er in de komende begroting al bij? Bij punt 5 van de doelenboom, het Waddengebied, staat vermeld dat gestreefd wordt naar een balans tussen ecologie en economie, terwijl door het Waddenfonds wordt gesproken over het versterken van ecologie en duurzame economische ontwikkelingen in het Waddengebied, dit is een betere definitie. Waarom is voor verschillende
400 definities gekozen?

Dhr. **Hartog** (VVD) is blij met de kaderbrief, het positieve meerjarenperspectief en de kengetallen over de solide financiën. De algemene reserve is op het gewenste niveau, de weerstandscapaciteit is verbeterd en er zijn voldoende middelen om de investeringen te
405 betalen zonder leningen aan te hoeven gaan. De opmerkingen over de slechte financiële positie van gemeenten, onderbesteding, infrastructuur en het belastinggebied worden gedeeld. Graag worden PS geïnformeerd over concrete ontwikkelingen op het belastinggebied, over de onderbesteding en over de trend bij de financiën van gemeenten. Hoe moet de onderbesteding worden gezien met het oog op inflatie? Er is bij de prognoses rekening
410 gehouden met een lichte inflatie, maar zal dit voldoende zijn? Het Rijk geeft extra gelden aan gemeenten voor de jeugdzorg, maar een aantal gemeenten heeft aangegeven geen acties of pijnlijke ingrepen te ondernemen om een sluitende meerjarenbegroting te realiseren. Wat gaat de provincie doen om deze gemeenten te faciliteren? Kunnen GS de toekomstige
415 infrastructurele ontwikkelingen toelichten vooral met het oog op het knelpunt dat nu is voorzien voor 2028 dat vervangingsinvesteringen en onderhoud nieuwe investeringen in de weg gaan zitten? GS moeten de tussenliggende tijd goed benutten om te onderzoeken aan welke knoppen gedraaid kan worden.

Gedeputeerde **Pels** reageert als volgt. De huidige onzekerheden kunnen moeilijk ingeschat worden, dat geldt ook voor de effecten van de coronacrisis. Wel wordt goed gemonitord wat er bij het Rijk en gemeenten gebeurt en als het nodig is, worden de begroting en bestedingen aangepast. Een nieuw regeerakkoord kan weer effect hebben op de begroting door het wel of niet ter beschikking stellen van middelen. Een ander effect hebben de investeringen in klimaat deze maand. Er is veel in beweging – wellicht wordt dit wel het nieuwe normaal door alle grote opgaven die er zijn – en daarom is goede monitoring gedurende het jaar van groot belang om hierop flexibel in te kunnen spelen en goed naar de planning te kijken. **GS werken eraan om de kosten van de infrastructuur beter inzichtelijk te maken door middel van een financiële perspectiefnota, die overigens over meer onderwerpen gaat dan enkel mobiliteit – zoals klimaat en rekening rijden** – want de afspraken voor 4 jaar hebben effect op langere termijn en daarvoor is inzicht nodig. Het is niet nodig om met een dekkende begroting tot 2040 te komen, maar een toekomstbeeld van de langetermijneffecten van huidige en/of goedgekeurde (infrastructuur-)plannen en projecten met het oog op de onzekere inkomsten biedt zicht op de zekerheden en onzekerheden. **Die perspectiefnota zal met PS gedeeld worden.** Na het verwerken van de doelen komen de indicatoren in beeld zodat met data gestaafd kan worden wat de uitkomst is en welke effecten op termijn bereikt worden. **Het zal helaas niet lukken om PS al voor de zomer te informeren over de indicatoren, dat vindt na de zomer plaats gelijktijdig met de begroting 2022 met een eerste brief over de afwegingen van de indicatoren (gekoppeld aan de brede welvaart) zodat de rekeningencommissie en deze commissie input kunnen geven. Pas bij de begroting 2023 wordt verwacht een finale versie met een volledige integratie van indicatoren voor te kunnen leggen.** Er worden niet minder middelen aan mobiliteit uitgegeven door verschuiving van middelen voor het Nood- en Herstelfonds, maar wel is de reserve kapitaallasten ingezet. De kapitaallasten zijn geactiveerd op de begroting en die komen jaarlijks terug. Er is sprake van hernieuwde aandacht voor cultuur en met motie 41 en het noodfonds 2020 zijn vorig jaar 100 instellingen gesteund. Met gemeenten wordt gesproken over de inzet van de resterende middelen van het Noodfonds voor steun aan culturele instellingen ook in 2021, want de nood houdt nog steeds aan. Het is moeilijk te voorspellen of de nood ook in 2022 nog bestaat, dat is afhankelijk van de beschikbare Rijksmiddelen en het herstel van de sector. De organisatie werkt al zeer efficiënt (het aantal ambtenaren per inwoners is in vergelijking met Zuid-Holland heel laag) en zowel in de reserves als in de exploitatie is volgens het coalitieakkoord ingezet op bezuinigingen. Er is weinig ruimte meer om nog verder in te grijpen. **De vraag over het Waddenfonds zal afgestemd worden met gedeputeerde Loggen en voor de PS-vergadering van 28 juni worden beantwoord.** De situatie is nu financieel robuust en er is geen sprake van grote problemen, maar het is van belang om deze situatie goed inzichtelijk te maken. **Hopelijk wordt het beeld richting begroting steeds stabiel en ontstaat er meer inzicht in wat nodig is van het rekeningresultaat om de risico's in 2020/2021 af te dekken. Zodra de ruimte inzichtelijk is, besluiten PS over de bestemming van het rekeningresultaat.** Wellicht kunnen bij de kaderbrief ideeën en/of moties aan GS worden voorgesteld zodat bij de begroting gezamenlijk kan worden bepaald hoe het rekeningresultaat moet worden bestemd.

Ines **Kostiç** (PvdD) vraagt hoe de indicatoren kunnen worden afgestemd op de brede welvaart in plaats van enkel op de economische groei. Nemen GS het ecologische tekort en het monitoren van de effecten van de pandemie en de noodzakelijke maatregelen om vergelijkbare pandemieën te voorkomen, bij de kaderbrief mee?

Gedeputeerde **Pels** antwoordt dat ongeveer 30% van de indicatoren gekoppeld is aan de monitor Brede Welvaart inclusief de onderdelen ecologie en biodiversiteit, en in de begroting opgenomen want daarover zijn voldoende data beschikbaar. Het voorkomen van een
470 pandemie is eerder een verantwoordelijkheid van de wereld en/of landen en minder van de provincie. Hiervoor wordt doorverwezen naar de inhoudelijke gedeputeerde.

Gedeputeerde **Zaal** stelt voor om hier op een ander moment over door te spreken, bijvoorbeeld bij de Voedselvisie. Met het oog op de gemeentelijke financiën wordt gemeld dat
475 veel gemeenten weer voor een bezuinigingsronde staan en daar maken GS zich ook zorgen over, maar dat is een probleem van het Rijk, want de problemen bij gemeenten zitten vooral op het sociale domein vanwege onvoldoende gedecentraliseerde Rijksmiddelen. Het Rijk erkent dit probleem en stelt nu extra middelen beschikbaar. Het onderzoek bij gemeenten is ook aan het Rijk, want daar ligt de verantwoordelijkheid, mede omdat de problemen in het gehele land spelen en niet alleen in de provincie. Het kan zo zijn dat gemeenten moeten
480 bezuinigen op gezamenlijke projecten met de provincie en dan zal over de gevolgen daarvan het gesprek worden aangegaan. Bij het Rijk wordt voortdurend aangedrongen op het structureel beschikbaar stellen van extra middelen. Het breed in kaart brengen van de problemen en de projecten die gevaar lopen, is een complex materie en daar is het nog te vroeg voor, aangezien nog niet zeker is hoeveel extra gelden het Rijk beschikbaar zal stellen.
485 Bij het Rijk wordt doorlopend aangedrongen op het beschikbaar stellen van structurele middelen. Beoordeeld wordt wat de gevolgen zijn voor de provincie als toezichthouder en daarover is men in gesprek met IPO en BZK. Er is pas reden om gemeenten onder verscherpt toezicht te stellen wanneer een sluitende begroting 2022 ontbreekt, maar dat geldt niet voor het ontbreken van een meerjarig sluitende begroting. In dit geval zal wel het gesprek
490 aangegaan worden. De MIT – een succesvolle regeling voor het mkb – is al twee jaar uitgeput en zelfs overvraagd. Er is al € 3 miljoen voor cofinanciering ingezet, daarbij komt het extra bedrag van € 4,56 miljoen voor cofinanciering. De sturing zit bij het Rijk maar eerder is al input gegeven bij het IPO. Het topsectorenbeleid sluit goed aan bij de ambities en topsectoren in de provincie, namelijk voedsel en water, gezondheid, energie en duurzaamheid. Voor
495 nieuwe aanvragen gelden beperkte selectieprocedures, wie eerst komt, eerst maalt. Het Rijk verdeelt de Brexit-middelen en daar heeft de provincie beperkte invloed op. Wel is er in Brussel en bij het Rijk voor gelobbyd om de middelen zo snel mogelijk uit te keren want de mkb-bedrijven lijden nu schade en niet in de toekomst. Voor de Europese cofinanciering is € 2 miljoen uit de reserve Europese Cofinanciering overgeheveld naar de algemene middelen
500 om meer zekerheid te krijgen voor het weerstandsvermogen dat gevraagd wordt voor de oprichting van de ROM, waarvan de doelstellingen gelijk zijn aan die van de Europese cofinanciering, namelijk mkb en duurzaamheidsprojecten. Bij de doorontwikkeling van de ROM wordt ingezet op het helpen van ondernemers om een betere ontsluiting te krijgen van Europese fondsen, zoals Efro en Kansen voor West.

505

Tweede termijn

Dhr. **Koyuncu** (DENK) vindt het antwoord van GS onbevredigend. Het is een raadsel waarom GS
510 niet overgaan tot het doen van een onderzoek naar de financiële en bestuurlijke problemen bij gemeenten. GS worden nogmaals verzocht om PS te informeren over projecten en ambities die in gevaar komen door de slechte financiële situatie bij gemeenten. Indien nodig, zal een motie worden ingediend.

515 Dhr. **Hartog** (VVD) steunt het standpunt van GS. Waarom is voor DENK het antwoord van GS dat zij deze projecten nog niet kan benoemen, niet voldoende en wordt bedreigd met een motie?

520 Dhr. **Koyuncu** (DENK) is van mening dat het helemaal niet moeilijk is om de problemen in beeld te brengen, want het gaat om een serieus gevaar.

Gedeputeerde **Zaal** meldt dat er pas een risico ontstaat als er geen middelen van het Rijk komen maar het is inmiddels zeker dat deze er wel komen, namelijk € 1,3 miljard waardoor gemeenten weer lucht krijgen. Er bestaat dus op dit moment geen concreet risico voor de samenwerkingsverbanden, dus kunnen die risico's ook niet in kaart worden gebracht.

525

5. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

530 Dhr. Van Dijk heeft zich afgemeld voor deze vergadering. De vraag van dhr. Wagelaar (PvdA) over de MRA is schriftelijk beantwoord. Ook de vraag van de PvdD over de MRA wordt schriftelijk beantwoord.

Dhr. **Wagelaar** (PvdA) heeft een aanvullende opmerking over de reeds beantwoorde vraag. Goed dat de CdK de inbreng van de commissie overgebracht heeft aan de transitiecommissie, maar dit is niet controleerbaar omdat de inbreng van de PvdA niet expliciet wordt genoemd in de stukken van de eerste consultatieronde. Verzocht wordt om in de rest van het proces in te zetten op het duidelijk formeel overbrengen van de punten van de PvdA zodat men een actieve rol kan oppakken. Men spreekt niet alleen voor zichzelf, maar ook voor gemeenten en inwoners MRA.

535

540 Ines **Kostiç** (PvdD) sluit zich aan bij de PvdA en verzoekt GS in het vervolg concreet op papier te zetten welke punten precies zijn of worden doorgezet, want dit is de enige manier voor PS om input te leveren. Zijn de 5 suggesties van de PvdD daadwerkelijk ingebracht?

De **voorzitter** meldt dat deze aanvullende vragen schriftelijk beantwoord worden.

545

6. A-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Zaal)

6.a. Voordracht provinciale deelname in Regionale Ontwikkelingsmaatschappij

550 Mw. **Gonggrijp** (D66) hoort graag hoe implementatie van kennis wordt geborgd. Hoe kunnen de gemeenten de komende periode blijven bijdragen gezien de huidige financiële problemen? Hoe wordt de controlerende taak van PS, een van de vele partijen, geborgd? Hoe wordt getoetst of de doelstellingen gehaald worden? De opdracht aan de fondsmanagers is 100% revolverendheid met inflatie, maar hoe worden deze uitgangspunten gerealiseerd?

555 Dhr. **Carton** (PvdA) is blij dat alle documenten nu volledig zijn voorgelegd. Er bestaan zorgen over de weerbaarheid van allerlei governance-structuren, subsidieregelingen en fondsen in de provincie. Hoe houden GS grip op al deze processen en wat is de verhouding met gelden uit andere fondsen? Hoe houden GS grip op het bereiken van doelstellingen door de ROM en hoe blijven PS betrokken?

560

Dhr. **Hoogervorst** (SP) is minder positief, omdat het democratische gehalte heel onduidelijk beschreven is. PS is een van de vele partijen, dus welke rol hebben PS bij de uitvoering door de ROM? De bedragen bij elkaar opgeteld komen uit op € 110 miljoen en niet op de totaal beschikbaar gestelde fondsen van € 160 miljoen. De gemeenten in NHN moeten gezamenlijk
565 € 13 miljoen inleggen, maar is dit wel mogelijk? Hoe wordt de besluitvorming van raden verwerkt aangezien de start al is voorzien op 1 juli? Hoe wordt het deel voor ontwikkeling binnen het fondsvermogen dat niet revolverend is, ingezet? Op basis waarvan vindt eventuele samenvoeging van gelijkwaardige fondsen plaats, wanneer vindt dat plaats en wie besluit erover? Het moet inzichtelijk blijven waar het publieke geld aan besteed zal worden. Welke
570 deel van de bedragen komen weer terug naar de provincie?

Ines **Kostiç** (PvdD) deelt de zorgen over de democratische controle. Zijn GS op de hoogte van de klimaat- en biodiversiteitscrisis die elkaar kunnen versterken en gelijktijdig bestreden moeten worden? Er is vrijwel geen aandacht voor biodiversiteit en voorkomen moet worden
575 dat investeringen door de ROM in klimaat de biodiversiteitscrisis verergeren. Zijn GS bereid dit beter te borgen? Door de biodiversiteitscrisis groeien de risico's op pandemieën. Kunnen GS zoveel mogelijk garanderen dat de ROM niet investeert in activiteiten die risico's op pandemieën verhogen? Kunnen GS verzekeren dat er niet zal worden geïnvesteerd in dierproeven en andere vormen van dierenleed?

580 Dhr. **Heijnen** (CDA) is blij met de oprichting van de ROM. Hoewel duurzaamheid belangrijk is, is het goed dat breder naar het mkb en economische belangen gekeken wordt. Waarom wordt in de economische focus vooral een relatie gezien met de topsectoren landbouw, water, voedsel, gezondheid en zorg en veiligheid? Andere sterke sectoren in de provincie, zoals de
585 creatieve industrie, maakindustrie en logistiek krijgen geen focus en lijken buiten de boot te vallen. Het ROM is complementair aan het huidige ecosysteem van economische instrumenten, wat is de visie op langere termijn wanneer deze instrumenten wellicht meer met elkaar vervlochten raken?

590 Dhr. **Klein** (CU) is positief over de ROM en de doelen. De opmerkingen van de PvdD worden ondersteund. Er is geen dekking nodig voor de kapitaalstorting, maar wanneer ziet men de uitgaven van de fondsen terug op de begroting? 't Gooi zet zich in voor de samenwerking met de ROM Regio Utrecht, hoe komt het dat 't Gooi zich op Utrecht richt en waarom is het niet gelukt om deze regio aan boord te krijgen? De MRA-regio zal straks verdeeld zijn over 3
595 verschillende ROM'en.

Mw. **Van Meerten** (VVD) is blij met de focus van de ROM op het innovatief mbk en de VVD zal de voordracht steunen. Na verstrekking van de lening heeft de provincie geen directe sturingsmogelijkheden meer op de investeringen, maar wat kunnen GS dan nog doen om
600 mogelijke schade te beperken? Wat zijn de gevolgen van ontbrekende participatie en bijdragen door gemeenten en gaat dit lastiger worden met het oog op de investeringen? Hoe ziet plan B eruit?

605 Dhr. **Dulfer** (GL) is positief over het voorstel. Het is een goed vehikel de komende jaren voor groen herstel uit de crisis waarmee de provincie kan afstemmen met het Rijk en Europa over beschikbare fondsen die via een ROM lopen. Wat zijn de consequenties voor bedrijven gevestigd in gemeenten die niet kunnen meedoen? Zijn zij uitgesloten van de fondsen of kunnen zij er op andere wijze toch aan meedoen? Hoe denken GS om te gaan met

610 deelnemingen in de toekomst? Lopen die allemaal via de ROM of willen GS de vrijheid behouden om naast de ROM, eigen deelnemingen aan te gaan op eigen voorwaarden?

615 Mw. **Bezaan** (PVV) heeft gemengde gevoelens bij de voordracht, want het ROM bestaat uit twee investeringsfondsen, een transitiefonds voor investeringen in de energietransitie en circulaire economie en een mkb-fonds gericht op groei en innovatie. Waarom worden deze twee fondsen opgericht? Omdat kostbare duurzame innovaties zonder overheidssteun in de startfase niet van de grond komen of als de risico's niet voldoende gedekt kunnen worden en dat mag wat kosten. GS zijn voornemens een kapitaalkrediet van € 40 miljoen beschikbaar te stellen maar met een risico van 30%, ofwel € 12 miljoen. Om risico's te verkleinen wordt ingezet op kwalitatief hoogwaardige fondsmanagers, maar waaraan moet men dan denken?

620 De PVV vindt dat de provincie geen bank moet zijn voor de energietransitie en dat de markt haar werk moet doen. Niettemin zullen deze fondsen er toch komen maar dan moeten zij wel ingezet worden voor de juiste zaken. Daarom dient het transitiefonds zoveel mogelijk gebruikt worden voor noodzakelijke investeringen voor kernenergie. Het uitgangspunt is om iedere 4, 5 jaar de voortgang en exit-strategie op fondsniveau te evalueren. Elke

625 aandeelhouder heeft het recht de bestuursovereenkomst op te zeggen binnen 3 maanden na een periodieke evaluatie. De PVV stelt voor elke 3 jaar te evalueren, gezien het vele belastinggeld dat ermee gemoeid is en mogelijk snelle wijzigingen van de politieke en maatschappelijke realiteit.

630 Dhr. **Kohler** (JA21) is blij met besteding van gelden aan het mkb. Klopt het dat voor elke euro publiek geld er € 3 privaat ingestoken wordt, want daarbij is vaak sprake van allerlei verkapte subsidies waardoor op meerdere wijzen publiek geld wordt geïnvesteerd. Daarom pleit hij voor meer toezicht in de governance-structuur. Wat betekent het precies om als agendalid aan te sluiten? Hoe wordt de Raad van Commissarissen samengesteld? Is dit een taak voor GS

635 of krijgen PS sturingsmogelijkheden (die overigens totaal ontbreken bij PDNH).

Gedeputeerde **Zaal** antwoordt dat € 100 miljoen van de € 160 miljoen voor duurzame transitie is bestemd en € 60 miljoen voor mkb-bedrijven om groen dan wel innovatief investierend uit de crisis te komen. Aan alle (ook kleinere) gemeenten wordt ten behoeve van de ondernemers

640 de mogelijkheid geboden om deel te nemen. Het groene transitiefonds ziet op klimaat en circulaire economie en dat dekt een deel van de biodiversiteitsdoelen af maar niet allemaal. Naast die keuze zijn er ook andere provinciale instrumenten beschikbaar om de biodiversiteit te bevorderen. Het mkb-fonds is breder en is er een no harm-principe opgenomen op uitdrukkelijke wens van GS om geen schade te veroorzaken aan de ambities klimaat en

645 duurzaamheid. Er wordt een aantal sectoren genoemd, maar dat betekent niet dat andere sectoren zijn uitgesloten.

Ines **Kostiç** (PvdD) verzoekt het no harm-principe door ROM ook toe te laten passen op de biodiversiteit.

650

Gedeputeerde **Zaal** meldt dat het gaat om investeringen in duurzame bedrijven in brede zin. Het no harm-principe is uitonderhandeld met andere partijen en daarmee is men uniek in vergelijking met andere mkb-fondsen en instrumenten. Er komt nu een instrument bij dat het ecosysteem compleet maakt en dat is ook nodig om de aansluiting op het Rijk en Europa te borgen want vermoedelijk zal het herstelplan van het Rijk via de ROM's worden

655 geïmplementeerd in de regio's. **GS vinden het verstandig om nu niet in te grijpen in bestaande**

instrumenten, maar naar de toekomst toe wordt ingezet op een vereenvoudiging van alle instrumenten bijvoorbeeld bij een nieuwe tranche of bij heroverweging van overeenkomsten. Zij zegt toe dat wanneer dat aan de orde is, in gesprek wordt gegaan met PS. Er wordt gestart

660 met een basis-ROM en dat is een kans om het ecosysteem te vereenvoudigen, dat is van belang voor ondernemers zodat zij de provincie gemakkelijk kunnen vinden. Gemeenten worstelen met de vraag om hierin te investeren wanneer de financiën dat niet toelaten, maar veel gemeenten vinden het een belangrijk instrument om ook de vergroening aan te jagen, daarom is er veel vertrouwen dat gemeenten wel gaan meedoen. De MRA-exploitatiekosten
665 worden door de MRA betaald en in NHN wordt nog gesproken over de verdeling van de exploitatiekosten. Niet alle gemeenten doen mee, maar dat heeft geen consequenties voor de bedrijven in die gemeenten. In een samenwerkingsovereenkomst zal met de ROM Utrecht afgestemd worden aan welke ROM bedrijven in bijvoorbeeld 't Gooi meedoen, maar EZK staat niet toe dat gemeenten aan meer dan één ROM deelnemen. Een andere mogelijkheid is dat
670 gemeenten in de Gooi- en Vechtstreek meedoen aan het groene transitiefonds, dan zitten ze voor het mkb-fonds bij Utrecht en voor het transitiefonds bij Noord-Holland. Hierover vindt goede afstemming plaats. De keuze om mee te doen aan het transitiefonds is aan elke gemeente afzonderlijk. PS geven de kaders mee en doen suggesties en geven specifieke ideeën mee, want uiteindelijk wordt het aan het bestuur, het fondsbeheer en de Raad van
675 Commissarissen overgelaten om de fondsen te besteden, want daar zit de expertise. De deelnemingen komen terug in de jaarrekening, er kan jaarlijks over gesproken worden en er wordt elke vier jaar een evaluatie uitgevoerd. Dat is een goed moment om bij te sturen. Zij zegt toe dat tussentijdse specifieke ontwikkelingen met de commissie gedeeld worden, met name over de vraag of de doelstellingen worden gerealiseerd. Het beleidsplan wordt niet door
680 PS vastgesteld, maar dat kan wel met PS besproken worden. GS zullen goed volgen of de ROM de doelstellingen gaat bereiken maar als aandeelhouder heeft men een goede positie en zal men deze positie inzetten om ontwikkelingen te beïnvloeden. In dat geval zullen GS terugkomen bij PS.

685 Gedeputeerde **Pels** meldt dat de exploitatiekosten via de MRA lopen. Tegenover de risico's staan de waarden van de deelnemingen, maar de vraag is wanneer men het risico moet nemen want op dat moment gaat het geld kosten. Daarom is het noodzakelijk dat er voor het risico een voorziening wordt getroffen om een inbreuk op de algemene reserve te voorkomen. Per tranche zal een risicovoorziening beschikbaar gesteld worden.

690

Tweede termijn

Ines **Kostiç** (PvdD) vindt het teleurstellend dat GS niet willen inzetten op borging van biodiversiteit, er zal daarom een motie ingediend worden. De vraag over het voorkomen van
695 investeringen in zaken die dierenleed veroorzaken, wordt herhaald.

Mw. **Gonggrijp** (D66) vraagt hoe het risico wordt gemonitord op het moment dat er een nieuwe tranche beschikbaar wordt gesteld. Hoe vindt de 100% revolverendheid en inflatie plaats en zijn hier risico's aan verbonden?

700

Dhr. **Kohler** (JA21) heeft geen antwoord gekregen op zijn vraag over de governance-structuur. Gedeputeerde **Pels** antwoordt dat bij het monitoren van de risico's op dezelfde wijze wordt gehandeld als bij PDNH. Het fonds zelf dient de waardering van de deelneming te bepalen en wanneer daar wijzigingen in optreden, zal hierover in hun jaarstukken gerapporteerd worden.

705 Aan de hand hiervan zal het effect op de risicovoorziening van de provincie gemonitord worden.

Gedeputeerde **Zaal** heeft de risicoprofielen bij de andere ROM's goed bestudeerd en daarop is deze ROM gebaseerd. Zij belooft om met andere aandeelhouders te bespreken hoe
710 investeringen in dierproeven kunnen worden voorkomen, want dat is een belangrijk thema. Het is aan het fondsbeheer met input van de directie om te kiezen voor de juiste investeringen met maximale revolverendheid. Hierop zal gemonitord en geëvalueerd worden en kan eventueel bijsturing plaatsvinden.

715 De **voorzitter** constateert dat de voordracht als bespreekstuk naar PS wordt doorgeleid.

7. B-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Zaal)

7.a. Arbeidsmarkt en onderwijs: Brief GS aan PS inzake afhandeling motie 184/2020,
720 investeren in stageplekken voor Noord-Hollandse jongeren

De **voorzitter** constateert dat D66, VVD en de PvdD de motie als afgedaan beschouwen.

Dhr. **Carton** (PvdA) beschouwt de motie als afgedaan. Jammer dat er op dit moment niet veel meer kan worden gedaan, maar de vraag is wel of de suggesties in de brief van de
725 technieksector later tot uitvoering kunnen komen en welke rol de provincie daarbij heeft. In andere sectoren bestaan nog wel tekorten bij stageplekken, wellicht kunnen deze suggesties daarvoor ingezet worden.

Dhr. **Heijnen** (CDA) is verbaasd over de conclusie dat er geen problemen bestaan bij het vinden van stageplekken bij techniekopleidingen, maar niettemin wordt vertrouwd op het oordeel van de organisatie. Willen GS volgend jaar een nieuwe inventarisatie doen en deze aan PS voorleggen? De motie is afgedaan.
730

Dhr. **Kanik** (D66) leest in de brief dat er een technische briefing wordt gegeven op 6 september, dat is een goed tijdstip om naar de rol van de provincie te kijken.
735 Wetenschappelijk is vastgesteld dat sprake is van discriminatie bij hbo-studenten. Hoe kan de provincie bijdragen aan het tegengaan hiervan?

Gedeputeerde **Zaal** meldt dat met uitzondering van de luchtvaarttechniek, er geen problemen zijn in de provincie, overigens is dat in andere provincies zoals Flevoland, wel het geval. De suggesties in de brief worden meegenomen en bij het ecosysteem PPS'en speelt de provincie wel een rol. Bij een acuut probleem wil de werkambassadeur zijn kennis en netwerk inzetten, zoals bij de Luchtvaarttechniek. De rol van de provincie wordt in september uitgebreid besproken samen met de werkambassadeur. Op basis van het manifest met 160 stakeholders
740 zal de provincie haar rol bepalen en met PS bespreken welke focus moet worden aangebracht. GS stellen voor om inclusiviteit als een van de focuspunten aan te merken.
745

De **voorzitter** constateert dat de motie als afgedaan kan worden beschouwd.

750 7.b. Bestuur: Afdoen motie 177 inzake maatwerkdemocratie met vaststelling agenda bestuurlijke vernieuwing en participatie door GS

Mw. **Kapitein** (D66) beschouwt de motie als afgedaan door verankering van de maatwerkdemocratie in de agenda Bestuurlijke Vernieuwing.

755 Mw. **Kuiper** (CDA) sluit zich hierbij aan.

De **voorzitter** constateert dat alle fracties de motie als afgedaan beschouwen.

760 8. Rondvraag portefeuille mw. Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

Dhr. **Hartog** (VVD) is bekend met de brief die op 22/4 op de C-agenda van de commissie EFB heeft gestaan onder punt 12b, daar wordt in de brief aan de Tweede Kamer gesproken over Shine in relatie tot Pallas. In de brief wordt Shine verwelkomd, maar de verwachting is dat Shine de komende 10 tot 20 jaar niet in staat is om therapeutische isotopen te produceren.
765 Inmiddels lijkt de komst van Shine naar Nederland een voldongen feit. De volgende vragen aan de gedeputeerde: Is de gedeputeerde bekend met het bericht over de (definitieve?) komst van Shine naar Nederland en zo ja, heeft zij hierover al contact gehad met het Ministerie en Stichting Voorbereiding Nieuwbouw Pallas-reactor? Kan de gedeputeerde de commissieleden bijpraten over wat de komst van Shine naar Nederland betekent voor de nieuwbouwplannen
770 van de Pallas-reactor, de ontwikkelingen van de Energy & Health Campus in Petten en het behoud van hoogwaardige werkgelegenheid voor de regio en in het algemeen voor Noord-Holland?

Dhr. **Zoon** (PvdD) is niet verbaasd over de mogelijke komst van Shine naar Nederland, maar hij
775 maakt zich zorgen over de voorwaarden van de provinciale lening. Het idee was een getrapte vrijgave van provinciale gelden om provinciale risico's te beperken. Maar het hele proces is nog niet veel verder en wel zijn alle gelden overgemaakt. Nu lijkt private financiering echter verder weg dan ooit. Twee vragen: zijn GS met de minister in overleg over terugbetaling van de provinciale lening? Zijn GS in gesprek met Shine Veendam over samenwerking wanneer de
780 fabriek in 2025 klaar is?

Gedeputeerde **Zaal** antwoordt als volgt. GS zijn bekend met de komst van Shine. Er is overleg met het ministerie maar dat richt zich vooral op de mogelijke nieuwbouw van de reactor en niet zozeer op Shine. Met de directie van Pallas worden de algemene ontwikkelingen
785 besproken, dus ook de komst van Shine naar Veendam. Er zijn geen gevolgen voor de nieuwbouw in Petten, want beide technieken kunnen naast elkaar bestaan en hopelijk gaan zij te zijner tijd samenwerken nadat de techniek van Shine zich bewezen heeft. In Groningen zal meer werkgelegenheid ontstaan, maar ook in Petten zal de werkgelegenheid toenemen op de Energy and Health Campus en door de bouw van de reactor. **GS zijn over de lening in gesprek met het ministerie en na het besluit van het Rijk zullen diverse scenario's voor de lening in kaart worden gebracht. In het najaar worden PS hierover geïnformeerd.** GS zijn niet in gesprek met Shine, dat is aan de directie van Pallas. Hopelijk leidt dit wel tot een mooie samenwerking.

795 9. A-agenda IPO, ICT en Data en subsidies algemeen (gedeputeerde Stigter)

9.a. ICT: Voordracht geactualiseerde datastrategie 2021-2023

Mw. **Bezaan** (PVV) is positief verrast over de voordracht en waardeert de aandacht voor privacy en veiligheid en het streven om inwoners zeggenschap te geven over de eigen data, is lovenswaardig. Het college lijkt zich bewust van de lange lijst met mislukte

800 automatiseringsprojecten binnen de overheid en stelt zich behoedzaam op. De passage:
“Maar data kan ook blokkeren, dat is het geval als een van de partijen data presenteert als een
onwrikbare waarheid”: dit is een opmerkelijke uitspraak, want het college zegt hiermee open
te staan voor andere feiten. Daar zal de PVV goed op letten. Halfjaarlijkse
informatiebijeenkomsten, webinars en excursies worden ondersteund.

805 Dhr. **Mangal** (DENK) citeert: “Voor onze deelopgave biodiversiteit zetten we vooral in op
monitoring”. Hopelijk geldt dit niet voor mensen, want met de Tada-waarden kan onbedoeld
profilering plaatsvinden, zoals bij een zeepdispenser die een donkere hand niet kan
detecteren of een zelfrijdende auto die donkere mensen niet opmerkt. Ook bij AI geldt dat wat
810 je erin stopt, eruit komt, dus wie wordt wel of niet gevolgd bij het monitoren van reizigers om
de drukte te meten? Wat gebeurt er met de data van gezichtsherkenning, met wie wordt deze
data gedeeld, wie blijft hoofdverantwoordelijk voor de opslag, hoelang worden deze bewaard
en met welk doel? Welke maatregelen nemen GS om te voorkomen dat mensen en wijken
worden gestigmatiseerd, geprofileerd of etnisch geprofileerd? Welke rol spelen PS hierbij?
815 Data gedreven werken mag nooit leiden tot ‘computer says no’. Heeft de burger het recht om
niet gevonden te worden op internet en hoe wordt dat gerealiseerd?

Mw. **Kuiper** (CDA) ondersteunt de voordracht en de doelstellingen van de datastrategie en het
benoemen van concrete voorstellen en acties en aanpassing op nieuwe ontwikkelingen. De
820 inzet van een kritisch platform voor de ethische kant van het gebruik van data, zeker om
draagvlak te verkrijgen voor dataverzameling door de provincie, is een goed initiatief. Voor
2021 worden de benoemde actiepunten gefinancierd uit de lopende begroting. Uit
antwoorden van GS blijkt dat er geen extra financiële ruimte nodig is bij de begroting en
kaderbrief 2022. Waarom is deze mogelijkheid wel opgenomen in de strategie terwijl nu blijkt
825 dat dit niet nodig is?

Dhr. **Klein** (CU) is blij met de ambitie om optimaal gebruik te maken van data en nieuwe
technologie gelijktijdig met het zorgvuldig recht doen aan publieke waarden. Het kan niet zo
zijn dat enkel op basis van algoritmen of data door de overheid besluiten worden genomen.
830 Het is belangrijk om als overheid transparant en open te zijn over het verzamelen en gebruik
van data, dat draagt bij aan het vertrouwen in de overheid, maar hoe zorgen GS ervoor dat
transparantie en openheid daadwerkelijk bijdragen aan het vertrouwen? Misschien is het goed
om over het register een gemakkelijk leesbare bijsluiter op te stellen met informatie over
welke data worden verzameld en wat ermee wordt gedaan. Het is belangrijk dat inwoners
835 ervaren dat de Tada-waarden van belang zijn. Waarom heeft de provincie nog niet besloten
om het Tada-manifest te ondertekenen?

Mw. **De Groot** (SP) is blij met het in de datastrategie verwerken van de opmerkingen en zorgen
van de SP van 15 oktober 2018 in de commissie M&F. Voor het opslaan van data is steeds
840 meer ruimte nodig, dat erkennen GS overigens ook. Tevens is bekend dat de SP en anderen
strijd voeren tegen de grote blokkendozen die warmte de lucht in blazen en veel drinkwater
gebruiken zonder dat zij bijdragen aan de werkgelegenheid, want alle werkers worden uit het
buitenland geïmporteerd. Goed dat het veiligheidsaspect voor gebruikers goed in het oog
wordt gehouden. Data kunnen leiden tot het sturen en controleren van mensen. GS
845 onderkennen dit risico, maar nogmaals wordt benadrukt dat deze werkwijze – zoals bij de
toeslagenaffaire – nooit de bedoeling kan zijn. Iedereen moet kunnen meedoen aan
democratische processen maar de verwachting is dat dat niet zo is want een groot aantal

mensen is geheel of gedeeltelijk digibeet. Op welke wijze kunnen zij deelnemen aan democratische processen?

850

Dhr. **Zaal** (GL) is blij te kunnen constateren dat inderdaad aansluiting wordt gezocht bij bestaande initiatieven, zoals Tada en het consortium publieke controle op algoritmen. Goed dat de rapporten van het Rathenau instituut worden betrokken als het gaat om aandacht voor ondersteuning van vrijwilligers die data verzamelen. Waardering voor de nota met duidelijke
855 doelstellingen, acties en een heldere methodiek. Een suggestie: de nota beschrijft bij 'onze medewerkers' wel de noodzaak tot persoonlijke ontwikkeling en het in de gaten houden van de menselijke maat, maar aantrekkelijk werkgeverschap voor datatalent ontbreekt. Alleen bijscholen en blijven leren is onvoldoende. Hoe worden de benodigde mensen gevonden op de arbeidsmarkt waar de concurrentie hevig is? Doen zich knelpunten voor op de
860 arbeidsmarkt en bij het aantrekken van datatalent? Dit aspect mag meer aandacht krijgen in de nota.

Mw. **Van Meerten** (VVD) is onder de indruk van de kwaliteit en helderheid van de visie, complimenten hiervoor. Drie punten zijn van belang: op welke wijze wordt omgegaan met
865 eigen algoritmen, de eigen digitale systemen en netwerken? Deze moeten zo goed mogelijk beschermd worden met inachtneming van de ethische aspecten. De visie op deze drie thema's is helder beschreven, dus nu kan aan de slag worden gegaan.

Dhr. **Zoon** (PvdD) is positief over de datastrategie en over de mededeling dat deze regelmatig
870 geüpdatet gaat worden. Er worden twee suggesties voor het vervolg gedaan: gelieerde partijen zoals de OD's en verbonden partijen en het IPO, beschikken ook allemaal over data die inzichtelijk moeten worden voor de burgers. Data moet openbaar zijn, maar het zou mooi zijn als ook de techniek daarachter openbaar wordt gemaakt, zodat gecontroleerd kan worden of deze goed werkt en meermaals publiekelijk gebruikt kan worden.

875

Mw. **Kapitein** (D66) vindt het een prima document. Veel indicatoren zoals van brede welvaart, zijn niet gemakkelijk te concretiseren, maar kunnen de data uit de strategie hieraan
bijdragen? Wat is er aanvullend nodig om deze te benutten? Zijn GS bereid om hier onderzoek naar te doen? Hoe zien GS het gericht opleiden van medewerkers, mede met het oog op de
880 onderbesteding van het opleidingsbudget? GS nodigen PS uit voor een gesprek over data en technologie en daarin wordt aangegeven hoe PS de relevante ontwikkelingen kunnen bijhouden. D66 verzoekt het volgende: uitleg over de huidige en mooie voorbeelden van de provincie, wellicht verdeeld over de commissies. Wat zijn de potentiële mogelijkheden voor de provincie, mogelijk ook per commissie? Wat kan er verder verbeterd worden in het
885 datafundament, zoals privacy, beveiliging en standaarden om data te delen over verschillende partijen? Tevens wordt verzocht om een concrete uitwerking van hoe PS inzicht kunnen krijgen in het gebruik van algoritmen. Wat is de impact van het zelflerende aspect van algoritmen? De open data en openbare toegankelijkheid zijn van groot belang. Het gaat om publieke data en die moeten openbaar zijn.

890

Dhr. **Carton** (PvdA) vindt de strategie helder en overzichtelijk. In maart heeft de PvdA als aandachtspunten meegegeven privacy, ethische vraagstukken en openheid van data en goed dat deze terugkomen in de actiepunten en doelstellingen. Verzoek om extra aandacht voor het betrekken van inwoners om hun vertrouwen in algoritmen en verwerking van data te
895 vergroten.

Dhr. **Kohler** (JA21) is enthousiast over het voorstel. Hij stelt voor om de informatie gecombineerd aan te bieden op de website geoapps.noord-holland.nl/kaarten. De grote opgave ligt in het toegankelijk maken van alle informatie.

900

Gedeputeerde **Stigter** dankt voor de complimenten. De eerdere inbreng van de commissie is in deze strategie doorvertaald en dat is gelukkig herkend. Digitaal werken en data is niet alleen positief maar kent ook negatieve kanten door het gebruik van algoritmen voor privacy en de inzet van datacenters. Beide aspecten moeten met elkaar in balans gebracht worden.

905

Toepassing van algoritmen en de automatische gevolgen van het achterstellen van mensen zijn een belangrijk aandachtspunt. Daarom is voor de ethische kant gekozen voor toepassing en onderschrijving van het Tada-principe en de hiermee samenhangende waarden over het waarborgen van inclusiviteit en het borgen van de menselijke maat. De datastrategie is aanvullend op ICT en dataveiligheid, ingeschat wordt dat de budgetten toereikend zijn en

910

daarom zijn nu geen extra middelen nodig. Mocht dat in de komende tijd wel het geval zijn, dan wordt dit via de P&C-cyclus geagendeerd en besproken met PS. Het is de ambitie om open en transparant te zijn over de waarden en data, die duidelijk worden vertaald zodat dit begrijpelijk is voor alle burgers in de provincie. Het Tada-manifest is niet onderschreven omdat volgens deze principes gewerkt gaat worden, maar bij deze wordt het manifest

915

onderschreven. De provincie werkt aan het verbeteren van de democratische processen en dit element zal hierbij betrokken worden, mede voor de participatiekant. Veel medewerkers bij ICT en data bij de provincie werken vanuit de publieke taak en willen een bijdrage leveren aan de samenleving. Deze medewerkers stromen vaak door naar andere publieke partijen. De concurrentie met commerciële partijen is moordend vanwege de hogere salarissen. PS worden regelmatig geïnformeerd en betrokken bij de relevante afwegingen. Met OD en verbonden partijen wordt gesproken over intensieve samenwerking, mede om gezamenlijk aan de slag te gaan. In de voortgangsrapportage wordt teruggekomen op het voorstel van de PvdD om de

920

achterliggende technieken openbaar te maken. Op dit moment wordt druk gewerkt aan het benutten van data voor dashboards en beleidsindicatoren, zodat er verbinding ontstaat tussen de opgave, data, monitoring en P&C-cyclus. Het opleidingsbudget is niet uitgeput met name door corona en niet door gebrek aan interesse bij medewerkers. Er wordt ook een opleiding gestart voor leidinggevendenden om te gaan sturen op data gestuurd werken. De suggestie over de uitleg en concretisering van algoritmen en het verbeteren van de databasis zal in gezamenlijkheid worden opgepakt, want dat is een complex onderwerp.

925

Tweede termijn

Dhr. **Mangal** (DENK) vraagt of de betrokken leden van werkgroepen en commissies divers genoeg zijn om met een etnische bril naar data te kunnen kijken.

930

Mw. **De Groot** (SP) hoopt dat ook niet digitaal onderlegde mensen bereikt worden en zij ziet graag of dit gelukt is.

Gedeputeerde **Stigter** meldt dat er nog een commissie ethiek in het leven moet worden geroepen en hierbij zal de oproep van DENK zeker in acht genomen worden. Er volgt een terugkoppeling aan PS over het betrekken van niet digitaal onderlegde mensen.

940

Dhr. **Klein** (CU) twijfelt nog of vanwege het grote belang de voordracht, deze als bespreekstuk kan worden geagendeerd.

945

De **voorzitter** constateert dat de voordracht voorlopig als hamerstuk naar PS doorgeleid wordt.

10. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

950

Er zijn geen rondvragen.

11. B-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)

955

11.a. Brief GS inzake uitvoering Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds 2^e tranche

Mw. **Kapitein** (D66) is het eens met de gemaakte keuzes. Kan in de volgende tranche invulling gegeven worden aan innovatief watergebruik bij klimaatneutrale bouw of innovaties aquathermie en het faciliteren van energiebesparing door bedrijven ondanks dat het een wettelijke verplichting is? Is het bedrag van € 2,5 miljoen voor garantstelling ondernemers verduurzaming bedrijventerreinen voldoende? Hier mag meer voor worden uitgetrokken wat D66 betreft.

960

Dhr. **Heijnen** (CDA) vindt het goed dat GS focus hebben aangebracht in de activiteiten. Men kijkt uit naar de volgende update.

965

Dhr. **Klein** (CU) ziet bij de verduurzaming van de particuliere woningvoorraad een beweging richting individuele eigenaren, maar klopt dat inderdaad? Hoe wordt voorkomen dat inspanningen van Rijk, provincie en gemeente los van elkaar staan? Hoe wordt de versterking van de maatschappelijke infrastructuur ingevuld?

970

Ines **Kostiç** (PvdD) verzoekt te borgen dat investeringen ten goede komen aan versterking van biodiversiteit of dat deze in ieder geval niet leiden tot verslechtering. Zijn GS bereid dit mee te nemen?

975

Mw. **Van Meerten** (VVD) vraagt naar de verhouding tussen gesubsidieerde en niet gesubsidieerde culturele instellingen. Verzocht wordt om in te zetten op zinnige maatregelen zoals isoleren en zon op platte daken en om bewoners niet te dwingen om snel van het gas af te gaan. De verduurzaming van de industrieterreinen mag versneld worden. Is de verhouding tussen het versterken van de culturele maatschappelijke sector en vermindering CO₂-uitstoot nog steeds goed?

980

Dhr. **Dulfer** (GL) verzoekt om door te gaan, focus te houden en te versnellen, maar wel uit te kijken voor dubbelingen. Wordt voor het zomerreces nog een keer met PS gesproken?

985

Dhr. **Hoogervorst** (SP) verzoekt een concrete toelichting op het kopje 'versterking maatschappelijke infrastructuur'. Het gaat allemaal erg langzaam en wat schieten de mensen ermee op? Er moet nog veel gebeuren, zoals versterking maatschappelijk vastgoed, dorpshuizen en buurthuizen. Is het loket voor verduurzaming van woningen van eigenaren voldoende bekend? Graag meer vaart erachter zodat de burgers er echt iets van gaan merken.

990

Gedeputeerde Pels zegt toe om innovaties water en geothermie bij het rekeningresultaat te betrekken. In de derde tranche wordt ingezet op het vormgeven van energiebesparing en bedrijventerreinen. De coöperaties zijn toegevoegd aan de doelgroep maar daar is de provincie minder van meerwaarde, die opgave ligt bij het Rijk. Er vindt onderzoek plaats naar de brede verkenning van het geheel met meer focus op individuen in plaats van op coöperaties. Er vindt zeker afstemming plaats tussen Rijk, provincie en gemeenten en over dit fonds ook met gemeenten. Deze week vindt het tweede gesprek plaats met NHN en MRA over de vormgeving van de maatschappelijke sector. In de eerste regeling heeft men zich gericht op het sociale weefsel van vrijwilligersorganisaties en sportverenigingen, maar dit is het domein en expertise van gemeenten. Daarom zijn gemeenten gevraagd om aan te geven waar versterking van het maatschappelijke weefsel en het stimuleren van ontmoeting nodig is. Op basis van een plan wordt subsidie aangevraagd. Biodiversiteit kan alleen meegenomen worden bij de energiematregelen en verduurzaming van de gebouwde omgeving, daar wil men de focus op houden en niet op versterking van biodiversiteit. Het toevoegen van nog meer toetsingscriteria maakt het ingewikkelder. Verduurzaming van de gebouwde omgeving om klimaatverandering tegen te gaan, zal in ieder geval de biodiversiteit niet schaden. Zij neemt deze vraag van de PvdD in het achterhoofd mee. Bij de derde tranche zal gefocust worden op de bebouwde omgeving en wordt de effectiviteit van de maatregelen voor bedrijventerreinen meegenomen, omdat de provincie daar echt van meerwaarde kan zijn. Graag zetten GS in op een versnelling van het proces. Er is nog geen verhouding bekend tussen gesubsidieerde en niet gesubsidieerde culturele instellingen want men is nog bezig met uitwerking van de maatregelen uit de tweede tranche. Bij een volgende update zal hier inzicht in gegeven worden.

11.b. Vrijwilligers: Brief GS aan PS inz. afdoen motie 155–2020 ‘Ondersteuning provinciale vrijwilligers in coronatijden’ (B-agenda EFB 14–6–2021; alleen bij voldoende tijd zal dit punt behandeld worden, zo niet dan wordt het verschoven naar EFB 6 september 2021

Dhr. Heijnen (CDA) stelt de acties van GS op prijs. De motie is afgedaan.

De voorzitter constateert dat de motie als afgedaan kan worden beschouwd.

12. Rondvraag portefeuille mw. Pels en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

Er zijn geen vragen.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 17.35 uur.